

Geachte informateur,

Namens het Straat Consulaat, de belangenbehartiger van en voor (dreigend) dakloze mensen in Den Haag, vragen wij uw aandacht voor de aanpak van dakloosheid in Den Haag, in het kader van de recente gemeenteraadsverkiezingen en de totstandkoming van een nieuw collegeakkoord.

In onze stad hebben meer dan 6.200 mensen geen thuis. Het merendeel van hen is niet zichtbaar in het straatbeeld of de opvang, maar verblijft tijdelijk bij anderen, in auto's of op andere onzekere plekken. Tegelijkertijd groeit de groep mensen die het risico loopt dakloos te raken. Dakloosheid is daarmee geen marginaal probleem, maar het meest schrijnende gevolg van de bredere wooncrisis die Den Haag raakt.

In 2023 heeft de gemeenteraad het Beleidskader aanpak Dakloosheid (RIS316085) met een ruime meerderheid aangenomen, met daarin de ambitie om dakloosheid vóór 2030 te beëindigen. Met de recente verkiezingen ligt er een nieuwe kans – en tegelijk een grote verantwoordelijkheid – voor de gemeenteraad en het nieuwe college om deze belofte waar te maken.

Wij doen daarom een dringende oproep om de volgende uitgangspunten op te nemen in het collegeakkoord:

Allereerst: erken dakloosheid als een woonprobleem

Dakloosheid kan alleen structureel worden opgelost door toegang tot passende en betaalbare huisvesting. Opvang is geen oplossing en zal moeten worden afgebouwd ten gunste van woningen. Een eigen thuis is de basis voor herstel, stabiliteit en perspectief. Dit is ook het uitgangspunt van het beleidskader "Den Haag Geeft Thuis": Wonen Eerst.

Daarmee samenhangend pleiten wij er nadrukkelijk voor om de verantwoordelijkheid voor dakloosheid onder te brengen bij de wethouder Wonen. Alleen door de regie te leggen bij degene die verantwoordelijk is voor de kern van de oplossing – huisvesting – kan effectief beleid worden gevoerd. Een alternatief hierop is dat er een wethouder Wonen en Zorg komt, naar voorbeeld van Den Bosch, waar een succesvol Wonen Eerst-beleid wordt uitgevoerd.

Andere noodzakelijke bouwstenen voor het oplossen van dakloosheid

- Het toekennen van urgentie op woningen voor alle mensen die volgens de ETHOS-definitie dakloos zijn.

Volg het voorbeeld van steden als Dordrecht en Utrecht. Voer de motie van CU/SGP uit over het verlenen van urgentie voor dakloze jongeren (RIS322907).

- Het beter benutten van de bestaande woningvoorraad, onder andere door woningdelen, splitsen en het aanpakken van leegstand.

Voer de nota Woningvoorraad uit en heb hierbij specifiek aandacht voor het creëren van woonruimte voor mensen die nu dakloos zijn, dus betaalbaar en passend.

- Het versneld realiseren van betaalbare nieuwbouw, met een substantieel aandeel sociale huur, verspreid over de stad.

Bouw voor mensen die (dreigend) dakloos zijn, dus betaalbaar. Hou minimaal vast aan percentages sociale huur in de huidige Woonagenda.

- Het waarborgen van passende en toegankelijke zorg en ondersteuning, gericht op behoud van huisvesting.

Ondersteuning en zorg wordt geboden volgens de Wonen Eerst-principes.

- Specifiek beleid voor jongeren, die een groot deel van de dakloze populatie vormen.

Zorg met name voor voldoende passende en betaalbare huisvesting voor jongeren die nu dakloos zijn. Maak hiervoor een jongeren-huisvestingsplan dat aansluit bij de woonbehoeften van (dreigend) dakloze jongeren.

- Een sterke inzet op preventie, waaronder vroegsignalering en een integraal armoedebeleid.

Zorg bijvoorbeeld voor een Wonen Eerst-loket, in plaats van het huidige Daklozenloket. Voer hiermee de aangenomen motie Verduin uit (RIS323813). Maar ook: vroegsignalering dreigende dakloosheid op middelbare scholen middels de Upstream-aanpak. Passende huisvesting en ondersteuning voor jongeren uit de jeugdzorg. Een sluitend systeem, zodat vrouwen niet dakloos raken vanwege partnergeweld. En meer rechtsbescherming voor EU-arbeidsmigranten.

- Het tegengaan van stigmatisering en criminalisering van dakloze mensen

Schrap het verbod op buitenslapen voor dakloze mensen. Biedt hen, in plaats daarvan, onderdak en passende zorg.

Deze elementen vormen samen de minimale voorwaarden voor een effectieve en menswaardige aanpak van dakloosheid.

Wij roepen u op om deze uitgangspunten nadrukkelijk mee te nemen in de collegevorming en te bevorderen dat partijen zich hieraan committeren. De komende bestuursperiode is cruciaal: dit is de laatste volledige termijn vóór 2030.

Graag zijn wij bereid om onze inbreng nader toe te lichten. U kunt hiervoor contact opnemen met Jan de Vries, mede-directeur, via jan@straatconsulaat.nl of 06-14426746.

Met vriendelijke groet,

Jan de Vries
Mede-directeur Straat Consulaat